

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 125.815 van 28 november 2003
in de zaak A. 140.939/VII-30.586.**

In zake : 1. Johan DELCLOO,
 2. Wilfried DEZAEYER,
 3. Rudy DEVINCK,
 die woonplaats kiezen bij
 Advocaat A. LUST,
 kantoor houdende te BRUGGE SINT-ANDRIES,
 Burggraaf de Nieulantlaan 14

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat B. BRONDERS,
kantoor houdende te OOSTENDE,
E. Beernaertstraat 106.

tussenkommende partij :

de n.v. LDS,
gevestigd te ZEDELGEM,
Notenbosdreef 2.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Johan DELCLOO, Wilfried DEZAEYER en Rudy DEVINCK op 28 augustus 2003 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking van 24 juni 2003 houdende uitspraak over het beroep aangetekend tegen de beslissing van 13 maart 2003 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen houdende het weigeren van de vergunning aan de n.v. ELECTRAWINDS, voor het exploiteren van een windmolenpark gelegen te Brugge, Gotevlietstraat/Kleine Pathoekeweg/Pathoekeweg z/n.

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. PROVOOST;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 30 oktober 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 13 november 2003;

Gehoord het verslag van Staatsraad E. BREWAEYS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat A. LUST, die verschijnt voor verzoekers, van Advocaat P. LOUAGE die, loco Advocaat B. BRONDERS verschijnt voor de verwerende partij, en van Bestuurder P. DESENDER, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. PROVOOST;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De rechtspleging

Overwegende dat de n.v. LDS met een verzoekschrift van 19 september 2003 heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat dit verzoek kan worden ingewilligd;

2. De feiten

2.1. Op 10 september 2002 dient de n.v. ELECTRAWINDS een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een windmolenpark, met zeven windturbines van telkens 1800 kW. De inrichting zou worden opgericht in een gebied voor milieubelastende industrie. Het betreft installaties met een ashoogte van 85 meter en een rotordiameter van 70 meter, zodat de totale hoogte op 120 meter komt.

2.2. Op 4 maart 2003 worden bij drie afzonderlijke beslissingen de nodige stedenbouwkundige vergunningen verleend. Deze worden door verzoekers en de stad Brugge aangevochten voor de Raad van State. Bij arresten nrs. 125.229, 125.230 en 125.231, telkens van 7 november 2003, worden de vorderingen tot schorsing van de tenuitvoerlegging verworpen.

2.3. Op 13 maart 2003 weigert de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen de milieuvergunning, omdat niet wordt voldaan aan de afstand tot woningen die wordt aanbevolen in een omzendbrief van 17 juli 2000.

2.4. De aanvrager tekent administratief beroep aan.
Alle in het kader van de administratieve beroepsprocedure verleende adviezen waren gunstig.

2.5. Op 24 juni 2003 wordt de bestreden beslissing genomen : de gevraagde vergunning wordt verleend voor een termijn van twintig jaar.

De motivering luidt als volgt :

"(...)

Gelet op de ligging van de inrichting volgens het gewestplan Brugge-Oostkust in een gebied voor milieubelastende industrie, vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 april 1977;

Overwegende dat vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, verenigbaar is met de geldende ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften, om volgende redenen uiteengezet in het advies van de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen :

De exploitatie omvat 7 windturbines, met een ashoogte van 85 m, rotordiameter van 70 m en een totale hoogte van 120 m.

Bewuste turbines verkregen op 4 maart 2003 een stedenbouwkundige vergunning, hierbij werden strenge eisen opgelegd om het eenvormig karakter van de lijnopstelling te behouden.

De grond is volgens het gewestplan Brugge-Oostkust, vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 april 1977, gelegen in een gebied voor milieubelastende industrieën.

De artikelen 7 en 8 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen zijn van toepassing. Industriegebieden voor milieubelastende industrieën zijn bestemd voor bedrijven die om economische of sociale redenen moeten worden afgezonderd.

Het gevraagde is tevens gesitueerd binnen de begrenzing van het bijzonder plan van aanleg 'Nijverheidsgebied-Herdersbrug' (wijn.1), goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 9 juni 1987 in een zone voor gemeenschapsvoorzieningen, milieubelastende industrieën, nijverheid, handel, e.a.

Uit het stedenbouwkundig-technisch onderzoek blijkt dat de gevraagde windturbines in een grootschalig industriegebied van een stedelijk gebied zullen worden ingeplant. Ze zullen parallel met de noord-zuid georiënteerde structuur en gebundeld met de infrastructuur van het industriegebied (de spoorweg, de Pathoekeweg, het Boudewijnkanaal, de bestaande rij windturbines) worden opgericht.

De plaatselijke impact op het industriegebied is minimaal. De benomen grondoppervlakte betreft enkel de funderingsvoet. De rest van de percelen is verder beschikbaar voor de industriële activiteiten. De turbines worden

zodanig ingeplant dat er geen beperking is voor de economische inrichting van het industriegebied. Het feit dat de turbines opgericht worden met het vereiste bouwrecht vanwege de eigenaar/gebruiker van de respectievelijke percelen wijst op afwezigheid van hinder. Gezien de inplanting aan de westelijke rand van het industriegebied Herdersbrug (overheersende windrichting) en de grootte van de turbines is er geen noemenswaardige beperking van de bouwhoogtemogelijkheden te verwachten. Ten oosten van de windturbines liggen bestemmingszones (agrarisch gebied, gebied voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen, gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's) die evenmin gehinderd worden in hun verdere ontwikkeling.

Problemen met de wiekovergang over percelen waarvoor geen akkoord bestaat (zie bezwaar ELECTRABEL) (kunnen) opgelost worden door de turbine te verplaatsen.

De geplande turbines dienen in een ononderbroken rij opstelling van gelijke turbines te worden gerealiseerd. Een koppeling van de stedenbouwkundige vergunning aan de realiseerbaarheid van de volledige rij (milieuvergunningen, stedenbouwkundige vergunning voor de tussenliggende turbines) is derhalve een essentiële voorwaarde. Een andere voorwaarde voor een kwaliteitsvol project is eenvormigheid van de turbines zelf. Alle windturbines dienen identiek te zijn wat hoogte en type betreft.

Door hun relevant grotere afmetingen en tussenafstanden en kleiner toerental ten opzichte van de bestaande rij windturbines (de as van de wieken ligt boven de wieken van de bestaande turbines zodat ze er aanzienlijk boven uitsteken) zal de totale visuele indruk van de windturbines op het industrieterrein Herdersbrug - mits de hierboven geciteerde voorwaarde voor een volledige en ononderbroken rij-opstelling van identieke toestellen - geen ongestructureerd bos van turbines zijn, maar twee duidelijk onderscheiden rij- opstellingen met elk hun eigen dimensionering. Hierdoor zal de visuele interferentie van de bijkomende rij de esthetische waarde van de eerste rij langs het kanaal niet in het gedrang brengen. De bekomen clustering van de bestaande met de geplande turbines en met de hoofdinfrastructuur van het industrieterrein zonder het innemen van bijkomende open ruimte, is veruit te verkiezen boven een bijkomend project zonder interferentie doch met bijkomende versnippering van het landschap voor gevolg.

Ook is voorliggend totaalproject voor 7 grote windturbines te verkiezen boven kleinere projecten in het industriegebied. Enerzijds wordt door kleinere projecten het maximale rendement van het industriegebied niet gegarandeerd (waardoor er meer turbines op andere plaatsen nodig zijn); anderzijds is voorliggend totaalproject, ondanks zijn grotere impact, sterker qua beeldvorming, duidelijker structurerend, duurzamer en daardoor ruimtelijk kwalitatiever dan kleinere partiële invullingen van het industriegebied.

De afdeling Stedenbouwkundige vergunningen geeft bijgevolg een gunstig advies voor de voorliggende aanvraag, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het gevraagde in overeenstemming is met de vigerende planologische bestemming, dat een ononderbroken rij-opstelling van gelijke turbines wordt verwezenlijkt en dat alle turbines identiek zijn qua hoogte en type'.

Overwegende dat er voor de windturbines een bouwvergunning werd afgeleverd; dat in deze bouwvergunning gesteld wordt dat turbine 2 op een andere plaats op het kadastraal perceel moet ingeplant worden (de as van windturbine 2 dient ingeplant op 33 meter in plaats van op 7,50 meter van de noordelijke perceelsgrens van perceel 561 k); dat hierdoor de wieken niet meer

over het naburige perceel, eigendom van ELECTRABEL, zouden draaien; dat de turbine wel nog zou draaien boven de aangrenzende waterloop, beheerd door de Nieuwe Polder van Blankenberge;

Overwegende dat door het verplaatsen van turbine 2 deze verder van de woningen zou komen te staan;

Overwegende dat er in de afgeleverde bouwvergunning met referentie 8.00/31005/14804.1 (voor 5 turbines) wordt gesteld dat : 'indien 1 of meerdere turbines niet kunnen geplaatst worden, dan vervalt voorliggende vergunning en moet een nieuw vergunningsaanvraagdossier ingeleid worden'; dat evenwel in de bouwvergunning met referentie 8.00/31005/14804.4 dit nog verder wordt verduidelijkt en hieraan toegevoegd wordt dat deze voorwaarde niet geldt voor de meest noordelijke en meest zuidelijke turbine; dat dit ook is ingeschreven in de vergunning 8.00/31005/14804.3;

Overwegende dat uit voorgaande voorwaarden, zoals ingeschreven in de verleende bouwvergunningen blijkt, dat indien omwille van milieutechnische redenen 1 van de turbines zou geweigerd worden, de bouwvergunning voor de corresponderende turbines ook zou vervallen, behalve voor wat betreft de meest noordelijke en meest zuidelijke turbine;

Overwegende dat de bestendige deputatie dit ook heeft aangekaart in haar weigeringsbeslissing ('dat het evenwel niet mogelijk is gebleken om enkel die windmolens te vergunnen die verder dan 250 meter van de eerste vreemde woningen zouden staan');

Overwegende dat er aan het dossier verschillende studies werden toegevoegd; dat een aantal hiervan nog tijdens de procedure in eerste aanleg vervolledigd en/of aangevuld werden;

Overwegende dat uit de veiligheidsstudie het volgende blijkt :

- 10^{-6} -contouren: geen enkele woning ligt binnen deze contouren; één woning ligt net buiten de 10^{-6} -contour op circa 125 meter van de dichtstbijzijnde turbine; binnen deze contouren wordt het risico in hoofdzaak bepaald door het scenario van het omvallen van de mast;
- 10^{-7} -contouren: deze contouren komen ongeveer overeen met de reikwijdte van de wieken; voor alle percelen waar een windturbine komt is er een overeenkomst met recht van opstal; voor de percelen waarboven de wieken komen is een overeenkomst met vergoeding voor de bezwaring van diens eigendom (behalve dan voor de voormelde waterloop, wat door de exploitant op het ogenblik van de adviesverlening nog wordt nagegaan);

dat er geen direct groepsrisico is;

Overwegende dat zich de spoorlijn Zeebrugge-Knokke bevindt in de buurt van de geplande turbines; dat het risico dat de reizigers lopen omwille van de aanwezigheid van de windturbines bestudeerd is; dat de berekening een verwachtingswaarde voor doding van een reiziger door impact van een mast of wieken of ontsporing ten gevolge van een mast of wiek op het spoor van 5.10^6 /jaar geeft; dat dit in Nederland het maatschappelijk risico genoemd wordt;

Overwegende dat de indirecte risico's ten gevolge van bedrijven en de havenspoorlijn in de nabijheid bestudeerd zijn; dat de conclusies de volgende zijn :

- de risico's op domino-effecten naar de omliggende bedrijven zijn aanvaardbaar;
- de invloed van het windturbinepark op de nabijgelegen havenspoorlijn is van ondergeschikt belang;
- wat betreft het indirect groepsrisico wordt het risico integraal bepaald door de kans op een ongeval eigen aan het transport van gevaarlijke goederen per spoor en niet aan de aanwezigheid van het windturbinepark;

Overwegende dat uit de veiligheidsstudie kan geconcludeerd worden dat het directe en indirecte individueel en groepsrisico aanvaardbaar is; dat het evenwel,

gezien de complexiteit, de grote invloed van de faalkansen en de gedane aannames, aangewezen is deze studie op regelmatige basis te actualiseren;

Overwegende dat in de omzendbrief EME/2000.01 afstandsregels voor de inplanting worden vooropgesteld; dat meer specifiek de afstand van een turbine van 1500 kW tot de eerste vreemde woning 250 meter zou moeten bedragen; dat het hier om 7 windmolens van 1800 kW gaat; dat er twee woningen binnen deze 250 m - straal vallen; dat de eigenaars van deze woningen geen bezwaar hadden ingediend;

Overwegende dat volgens artikel 5.20.5.1 van titel II van het Vlarem de geluidsnormen hier niet van toepassing zijn; dat er evenwel geluidsemissiegrenswaarden kunnen opgelegd worden in de vergunning, in functie van de omgevingssituatie; dat in voormelde omzendbrief wordt gesteld dat het streefdoel in landelijke zones is dat het geluid van de turbines niet meer mag bedragen dan het $L_{A95,1h}$ min 5 dB(A) van het achtergrondgeluid; dat dit van belang is voor ondermeer dichtbij gelegen woningen van derden;

Overwegende dat aan de bron een aantal maatregelen ter beperking van het specifiek geluid zullen worden getroffen; dat het gaat om:

- extra isolatie van de generatorbehuizing;
- geen tandwielkast;
- aërodynamische wiek;
- begrenzing van het vermogen tijdens de nachturen;

Overwegende dat in de geluidsstudie wordt gesteld dat er (toetsing met de vooropgestelde streefwaarden conform de omzendbrief) afhankelijk van de windrichting, de windsnelheid en het geleverde vermogen er bij de dichtstbijzijnde woning soms overschrijdingen zijn ten opzichte van het streefdoel; dat verder akoestisch onderzoek heeft uitgewezen dat via een monitoring van de verschillende parameters (windsnelheid, windrichting en geleverd vermogen) bij overschrijding van de streefwaarden, de snelheid van de dichtstbijzijnde windmolens kan worden aangepast (vertragen of eventueel stilzetten), zodat altijd kan worden voldaan aan de bepalingen van de omzendbrief;

Overwegende dat dit monitoringprogramma er op het eerste zicht complex uitziet; dat de vraag gesteld is aan de exploitant of dit wel een realistisch voorstel is; dat in een aanvullend schrijven het volgende werd gesteld :

- het bedrijfssysteem van de E66 gaat om een multiprocessorsysteem waarin elke processor een vastgelegd aantal taken bewaakt; de communicatie tussen de processors verloopt via vezellichtgeleiders; de hoofdprouceoreenheid neemt de organisatie van de gegevensuitwisseling tussen de processors op zich, evalueert storingsmeldingen en is verantwoordelijk voor de werking van de turbine en zorgt voor de communicatie met de gegevensbewaking op afstand; de E66 registreert een groot aantal bedrijfstoestanden en evalueert de actuele status van de losse onderdelen; door sensors worden gegevens gemeten; enkele sensors leveren permanent gegevens die van invloed zijn op het bedrijf van de turbine; andere zien er op toe of de turbine zich in een toegestane bedrijfstoestand bevindt;
- stopzetten van de turbine (en vertragen ervan) gebeurt in principe uitsluitend door een wijziging van de bladhoek (van de wieken); het bladhoeksregelingssysteem kan de rotorbladen binnen een paar seconden volledig uit de wind in een parkeerstand draaien; hierdoor komt de turbine binnen enkele seconden volledig tot stilstand;
- een besturingssysteem voor schaduwuitschakeling kan eventueel worden geïnstalleerd, wat kan nodig zijn als de turbines in de directe omgeving van woningen staan; basis voor de schaduwuitschakeling zijn berekende tijden waarin de omwonenden wegens de zonnestand en geografische plaatsing van de turbine hinder kunnen ondervinden van slagschaduw; deze tijden worden in het besturingssysteem ingevoerd; als de schaduw. van de rotor een bepaalde woning/gebouw bereikt, dan kan de turbine worden stopgezet

totdat de schaduw over het gebouw heen is; naast de vooraf ingestelde tijden zal een lichtsensor de lichtsterkte bepalen en onderscheiden wanneer een schaduw wordt geworpen; alleen als op die momenten de lichtwaarde de ingestelde waarde overschrijdt, treedt de schaduwuitschakeling in werking; de schaduwuitschakeling kan via het LC-display worden ingevoerd;

- identiek aan de werking van de schaduwuitschakeling kan het brongeluid van de turbines worden verminderd, waardoor de geluidsdruk voor omwonenden wordt beperkt; dit gebeurt door het vermogen van de turbines onder bepaalde omstandigheden te verminderen (wijzigen van de bladhoek van de wieken, waardoor de rotor trager gaat draaien); deze omstandigheden worden vooraf ingevoerd in het besturingssysteem van de turbine; bij een overschrijding van bepaalde windsnelheden, in combinatie van bepaalde windrichtingen, wordt deze werking ingeschakeld; indien nodig wordt zelfs de turbine automatisch tot stilstand gebracht;

Overwegende dat er schaduwberekeningen zijn uitgevoerd voor de 5 dichtstbijzijnde bewoonde gebouwen; dat er bij 2 woningen een overschrijding valt te verwachten van de internationale norm; dat deze een limiet van 30 uur slagschaduw/jaar stelt; dat uit de berekeningen 44 uur en 32 uur blijkt; dat dit aspect eveneens in de monitoring zal worden opgenomen; dat hierbij in bepaalde maanden van het jaar de windturbine die verantwoordelijk is voor de slagschaduw zal worden uitgezet op het ogenblik dat er slagschaduw valt te verwachten;

Overwegende dat zodoende dient geconcludeerd te worden dat het technisch blijkbaar perfect mogelijk is om voormeld monitoringprogramma op te stellen en te volgen; dat hierdoor het geluid conform de door de omzendbrief voorgestelde streefwaarden zal blijven; dat dit ook zodoende als bijzondere voorwaarde dient opgelegd; dat een opvolging van het monitoringprogramma eveneens aangewezen is;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie mits naleving van aangepaste milieuvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt;

Overwegende dat ten einde de exploitatie van het toelaatbare onderdeel van de inrichting bestaanbaar te maken met de omgeving, zowel op het vlak van de risico's voor de externe veiligheid als op het vlak van de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting, het evenwel noodzakelijk is vergunningsvoorwaarden op te leggen die met de toepassing van een beste beschikbare schone technologie die geen overmatige hoge kosten meebrengt, technisch haalbaar zijn; dat op basis van de vanuit dit uitgangspunt gehanteerde technische criteria en de van toepassing zijnde normen, deze noodzakelijke voorwaarden kunnen worden geconcretiseerd als omschreven in het beschikkende gedeelte;

(...)"

2.6. Er worden bijzondere vergunningsvoorwaarden opgelegd :

- "- turbine 2 wordt ingeplant zoals opgelegd in de bouwvergunning;
- de uitgevoerde veiligheidsstudie wordt elke 4 jaar geactualiseerd aan de hand van nieuw verworven kennis. Deze studie wordt opgestuurd aan de afdeling Milieuvergunningen en Milieu-inspectie;
- een onderhoudsschema en een periodieke kwaliteitscontrole wordt uitgewerkt en toegepast onder de verantwoordelijkheid van een erkend veiligheidsdeskundige; de gegevens worden ter beschikking gesteld van de toezichthoudende overheid;

- gedurende de eerste twee jaar stelt de exploitant een monitoring op van de exploitatie, waarin wordt aangetoond dat het windturbinepark kan uitgebaat worden zodat het specifiek geluid ter hoogte van de meest nabije woningen beneden het in de omzendbrief gestelde streefdoel blijft (meer specifiek gaat het hier om een computersturing, gebaseerd op de windsterkte en windrichting en met als doel de naleving van de geluidsimmissierichtwaarden, zoals vooropgesteld in voormelde omzendbrief); dit gebeurt onder toezicht van een erkend geluidskundige; de resultaten hiervan worden opgestuurd naar de afdelingen Milieuvergunningen en Milieu-inspectie;
- gedurende de eerste twee jaar stelt de exploitant een monitoring op van de exploitatie, waarin wordt aangetoond dat het windturbinepark kan uitgebaat worden zodat de slagschaduw ter hoogte van de meest nabije woningen beneden de 30 uur/jaar blijft; de resultaten hiervan worden opgestuurd naar de afdelingen Milieuvergunningen en Milieu-inspectie;
- de turbines worden minimaal voorzien van een dubbele redundante ijsdetectie";

3. Ten gronde

3.1. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.2. Overwegende dat, met betrekking tot het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, de verzoekende partijen uiteenzetten dat zij wonen op minder dan 250 meter van een of meer van de geplande turbines en dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing "hun leefklimaat en hun beleving van de onmiddellijke omgeving zeer nadelig beïnvloeden ingevolge de bestendige, nooit ophoudende, visuele werkingshinder, geluidshinder, slagschaduw en flikkereffect"; dat zij dit meer concreet als volgt toelichten :

"Zij zullen van zodra zij hun woning verlaten steeds geconfronteerd worden met zeven dag-in-dag-uit molenwiekende en in werking zijnde windturbines die tot 120 m in de lucht zullen reiken, d.w.z. hoger dan de O.L.Vrouwetoren van Brugge! Het zal het eerste zijn wat zij zien wanneer zij 's morgens opstaan en het laatste wanneer zij 's avonds slapen gaan. De visuele pollutie volgt dus niet alleen uit de bouw van die zeven immens hoge torens, maar evenzeer uit hun werking (het bestendig molenwieken)";

dat zij vervolgens verwijzen naar rechtspraak van de Raad over belangrijke visuele hinder als moeilijk te herstellen ernstig nadeel en over het subjectieve karakter van een dergelijk nadeel; dat zij ook wijzen op het bestaan van een arrest waarin werd geoordeeld dat de in die zaak bestreden vergunning voor een windmolen van 104 m een moeilijk te herstellen ernstig nadeel zou veroorzaken; dat zij betogen dat de huidige zaak in niets verschilt van deze welke in voornoemd arrest werd beslecht; dat zij tenslotte uiteenzetten wat volgt :

"Ook het aanhoudend karakter van het supplementair (achtergrond)lawaai werkt bijzonder negatief op het leefklimaat van de mens, zijn psychologische gesteldheid, zijn humeur en nervositeit. Verzoekers wonen allen zeer dichtbij (tweede verzoeker zelfs op slechts 120 meter van de voet van turbine 4 en derde verzoeker op slechts 140 meter van de voet van turbine 5; eerste verzoeker woont tussen de turbines 5 en 6 en op slechts [200] meter van hun horizontale wiekvlakken). Uiteraard verblijven mensen ook niet bestendig in hun woning. Wanneer verzoekers hun woningen verlaten, zullen zij uiteraard nog dichterbij de turbines moeten komen. Telkens een schoep voorbij de toren wentelt, wordt, al naar gelang de windsterkte, een eentonig 'djoef'-geluid geproduceerd dat bijzonder enerverend is.

Ook de slagschaduw en het flikkereffect zijn hinderlijk.

Al deze nadelen kunnen bij bepaling door een later annulatiearrest niet meer ongedaan gemaakt worden";

3.3. Overwegende dat de verwerende partij daar tegenover stelt wat volgt :

"(...)

- (4) De verzoekende partijen laten na in hun betoog het nadeel voldoende concreet aan te tonen, en in het bijzonder ook nadelige aspecten aan te halen die specifiek verband houden met de exploitatie van de inrichting. De geuite grieven zijn niet gericht tegen de aangevochten toelating, maar wel (tegen) de bestemmingsvoorschriften die deze werken mogelijk maken. Het ingeroepen moeilijk te herstellen ernstig nadeel, dat louter voortvloeit uit een gebeurlijke inplanting van de windmolens op deze plaats, staat dan ook niet in causaal verband met de bestreden milieuvergunning.
- (5) In casu dient erop te worden gewezen dat de verzoekende partijen er zelf voor hebben gekozen te leven aan de rand van een gebied milieubelastende industrieën, en in het geval van dhr. DELCLOO in het gebied zelf. De keuze om op dergelijke plaats te wonen houdt ook een aanvaarding in de gevolgen van het leven nabij milieubelastende industrie. Bijgevolg moet het onderzoek van de vermeende nadelen gebeuren binnen deze context.
- (6) Voor wat betreft de opgeworpen visuele hinder dient erop te worden gewezen dat verzoekende partijen verzuimen uit te leggen wat hun bestaande uitzicht is dat ze nu beweren te verliezen, zodat ze niet aannemelijk maken dat hun uitzicht van dien aard zou zijn, rekening houdende met de ligging van hun woning ten aanzien van het industriegebied, dat het verlies ervan een nadeel zou opleveren.
In zoverre de verzoekende partij betogen dat ze ten gevolge van de bestreden beslissing een supplementaire geluidshinder zal ondervinden, volstaat het vast te stellen dat deze bewering niet worden gestaafd met

overtuigende en concrete argumenten, temeer daar omwille van de ligging van de respectievelijke woningen hun betoog als weinig overtuigend overkomt.

- (7) Tenslotte blijkt uit de voorliggende wetenschappelijke studies dat het probleem van de slagschaduw zal worden opgelost door een besturings-systeem te installeren dat indien nodig de turbines stillegt wanneer er hinder is van slagschaduw, totdat de schaduw over het gebouw heen is. Naast deze vooraf instelbare tijden zal ook een lichtsensor de lichtsterkte bepalen en zou de schaduwuitschakeling kunnen inwerking stellen. Ook kan via het besturingssysteem, door voorafgaandelijke invoering van gegevens, bereikt worden dat bij bepaalde windsnelheden, komende uit bepaalde windrichtingen, de bladhoed [bladhoek?] van de wieken wordt gewijzigd, waardoor de rotor trager draait en dus minder geluid maakt. Indien nodig kan ook in dit geval de turbine automatisch tot stilstand worden gebracht. De verleende milieuvergunning voorziet in het toepassen van deze besturingssystemen en ligt een stipte opvolging van het monitoring-programma op";

3.4. Overwegende dat de tussenkomende partij het volgende laat gelden :

"De argumentatie van verzoekende partijen ter onderbouwing van het moeilijk te herstellen nadeel is een letterlijke herhaling van de argumenten dewelke werden verwoord in het verzoekschrift tot schorsing van de bouwvergunning. Het Auditorsverslag A/A 136.515 inzake dit verzoekschrift tot schorsing van de bouwvergunning over hetzelfde project verwoordt de inhoud van artikel 8,5° van het K.B. van 5 december 1991 in die zin dat deze bepaling zo dient te worden opgevat dat de verzoekers zich niet mogen beperken tot vaagheden en algemeenheden. Tevens betoogt de Auditeur dat rekening dient te worden gehouden met de planologische realiteit. Vermits het kwestieuze perceel gelegen [is] in een gebied voor milieubelastende industrieën, en bijgevolg geen bouwverbod i.c. inhouden [sic], kon een bebouwing in overeenstemming met de desbetreffende bestemming in het vooruitzicht worden gesteld. Vervolgens wijst de Auditeur erop dat de verzoekende partijen DEVINCK Rudy en DEZAEYER Wilfried wonen in het gebied grenzend aan dat voor milieubelastende industrieën en de andere verzoekende partij DELCLOO Johan in het gebied voor milieubelastende industrieën zelf woont, zodat ook rekening dient te worden gehouden met deze gegevens. Binnen deze context besluit de Auditeur dat de verzoekende partijen verzuimen uit te leggen wat hun bestaande uitzicht is dat ze nu beweren te verliezen. De bewering van de supplementaire geluidshinder wordt daarentegen niet gestaafd met overtuigende en concrete argumenten. De Auditeur stelde dan ook dat het moeilijk te herstellen nadeel niet is aangetoond.

Dit onderzoek van de Auditeur kan verder onderbouwd worden met de vaststelling dat van de bewoners die wonen in gebieden bestemd voor milieubelastende industrieën of in de onmiddellijke nabijheid ervan een hogere tolerantie ten opzichte van de ongemakken voortvloeiend uit activiteiten met een industrieel karakter mag worden verwacht. De afwezigheid van een normatieve afstandsregel in de planologische voorschriften t.a.v. woningen in industriegebied wijst erop dat in dergelijke gebieden de ongemakken van windmolens en andere industriële activiteiten in principe aanvaardbaar zijn.

Er wordt door de verzoekende partijen niet aannemelijk gemaakt dat een moeilijk te herstellen ernstig nadeel wordt ondergaan. Deze verzoekende partijen wijzen immers zelf op 'supplementaire' geluidsoverlast en visuele

hinder. Zij laten evenwel volledig na aan te tonen deze additionele ongemakken ingevolge deze vergunningen voor windturbines aan de nv ELECTRAWINDS de bestaande effecten van geluidsoverlast ingevolge de aanwezigheid van het industrieterrein en de spoorweg en van visuele hinder ingevolge de aanwezigheid van de spoorweg, de bestaande rij windturbines en het visueel massief overkomend industrieel volume van de afvalverbrandingsinstallatie, met daarnaast een rioolwaterverwerkingsinstallatie en een composthoop, een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan zijn.

Uit de voorgedragen stukken van de verzoekende partijen blijkt evenwel het tegendeel. De additionele effecten zullen de bestaande ongemakken van de aanwezigheid van het industrieterrein, spoorweg en windmolenpark niet betekenisvol verhogen. Het enige concrete element dat de verzoekers in dit verband aanbrengen is de afstand van de inrichtingen tot hun woningen. Dat afstandselement volstaat echter op zich niet.

(...)

Luidens artikel 31 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning kan de burgemeester ambtshalve of op voorstel van ... de aangewezen ambtenaren, mondeling en ter plaatse de stopzetting bevelen van de activiteiten, de toestellen verzegelen en onmiddellijke sluiting van de inrichting opleggen, wanneer hij vaststelt dat een vergunningsplichtige inrichting zonder vergunning wordt geëxploiteerd. Bij een eventueel tussenkomend annulatiearrest beschikken de verzoekende partijen bijgevolg over een wettelijk middel om het 'nadeel' weg te werken door de bevoegde overheid. Een overheid die bij vaststelling van dergelijke onwettigheid moet optreden (behoorlijk bestuur). Vermits de in casu bevoegde burgemeester lid is van het College van burgemeester en schepenen dat zelf een annulatieprocedure heeft ingeleid tegen voornoemde vergunning (G/A 136.512/X-11.407), spreekt het voor zich dat in voorkomend geval de burgemeester ook zou optreden. Het is dus duidelijk dat er hier geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel voorhanden is";

3.5. Overwegende dat eerste verzoeker woont in het gebied voor milieubelastende industrie, tweede en derde verzoeker aan de rand ervan; dat wie op dergelijke locatie woont kan en moet verwachten dat hij zal moeten uitkijken op industriële constructies en exploitaties; dat er van hem terzake een grotere tolerantie mag worden verwacht dan van bewoners van gebieden waar dergelijke constructies niet thuishoren; dat de hier gewraakte constructies wat hun visuele hinderlijkheid betreft de perken niet lijken te buiten te gaan van wat normaal is voor een gebied voor milieubelastende industrie; dat verzoekers ook aanvoeren dat er bijkomende geluidshinder zou zijn, evenals slagschaduw en een flikkereffect, maar hieromtrent geen verdere toelichting verschaffen; dat inzake geluidshinder moet worden vastgesteld dat de bestreden beslissing de normen oplegt die volgens de omzendbrief van 17 juli 2000 EME/2000.01- afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines, gelden voor landelijke zones, te weten "dat het geluid van de turbines niet meer mag bedragen dan het $L_{A95,1h}$ min 5 dB(A) van het achtergrondgeluid"; dat verzoekers niet ten genoegen van recht aantonen dat de opgelegde normen niet haalbaar zouden zijn; dat wat betreft de slagschaduw verzoekers niet eens aanvoeren dat een van hen een van de twee woningen bewoont

die erdoor zou worden getroffen; dat het bovendien gaat om een fenomeen dat zich maximaal 44 uur per jaar zou kunnen voordoen, wat niet meteen een ernstig nadeel kan worden genoemd; dat bovendien voorwaarden worden opgelegd om deze hinder te beperken, en dat deze maatregelen realistisch lijken; dat tenslotte elke toelichting bij het aangevoerde "flickereffect" ontbreekt;

3.6. Overwegende dat niet is voldaan aan de tweede door artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarde om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te kunnen bevelen; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van de n.v. LDS in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op 125 euro, komt ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op
achtentwintig november tweeduizend en drie, door :

de H.	E. BREWAEYS,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

E. BREWAEYS.